

sygn. akt II K 408/15

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

D. I. (1) wyrokiem Sądu Rejonowego w Mrągowie z dnia 20.09.2010 roku w sprawie sygn. akt II K 373/10 skazany został za przestępstwa z art. 278 §1 k.k. i z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 278 §1 k.k. popełnione w okresie od lutego do maja 2010 r. na karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną 50 stawek dziennych grzywny po 10 zł za stawkę.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Mrągowie z dnia 21.06.2012 roku w sprawie sygn. akt II K 247/12 D. I. (1) skazany został za przestępstwo z art. 286 §1 k.k. i in. popełnione w dniu 25 marca 2011 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 zł za stawkę.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 27.12.2012 roku, sygn. II K 1431/12 wymierzono wymienionemu za przestępstwa z art. 286 §1 k.k. i z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 286 §1 k.k. popełnione w okresie od 23 do 31 sierpnia 2012 r. na karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat tytułem próby.

W dniu 06.08.2015 r. Sąd Rejonowy w Szczytnie wyrokiem w sprawie sygn. akt II K 297/15 wymierzył skazanemu za przestępstwo z art. 242 §3 k.k. popełnione w okresie od 17 stycznia do 20 marca 2015 r. na karę 1 miesiąca pozbawienia wolności;

Aktualnie D. I. (1), w okresie od 20.03.2015 r. do 22.01.2016 r., odbywa karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z wyroku SR w Mrągowie w sprawie II K 247/12. Następnie odbywać będzie karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z wyroku tego Sądu w sprawie II K 373/10 i dalej karę 1 miesiąca pozbawienia wolności z wyroku SR w Szczytnie w sprawie II K 297/15.

dowody: odpisy wyroków Sądu Rejonowego w Mrągowie sygn. akt II K 373/10 k.23-25, sygn. akt II K 247/12 k.26-26v, odpis wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie sygn. akt II K 1431/12 k.32-33 i odpis wyroku Sądu Rejonowego w Szczytnie sygn. akt II K 297/15 k.13-13v, dane o karalności k.8-10, opinia o skazanym k.19-19v.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 569 §1 k.p.k. jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby prawomocnie skazanej różnymi wyrokami Sąd wydaje wyrok łączny.

Zgodnie z treścią art. 85 §1 k.k. jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną. W myśl § 2 art. 85 k.k. podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w §1. Z kolei z §3 tego artykułu wynika, że podstawą orzeczenia jednej kary łącznej nie może być kara wymierzona za przestępstwo popełnione po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania innej kary podlegającej łączeniu z karą wykonywaną w chwili popełnienia przestępstwa, lub karę łączną, w skład której wchodzi kara, która była wykonywana w chwili popełnienia czynu.

Wymierzając karę łączną Sąd orzeka w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności; karę pozbawienia wolności wymierza się w miesiącach i latach. Wymierzając zaś karę łączną grzywny, Sąd określa na nowo wysokość stawki dziennej, kierując się wskazaniem określonymi w art. 33 § 3; wysokość stawki dziennej nie może jednak przekraczać najwyższej ustalonej poprzednio. Ponadto – w sytuacji gdy łączy się karę lub kary z warunkowym zawieszeniem wykonania – Sąd orzeka karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego

zawieszenia jej wykonania, przyjmując, że miesiąc kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania równa się 15 dniom kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Przedstawiona na wstępie konfiguracja wyroków oraz zasada łączenia kar określona przepisem art. 85 §3 k.k. pozwalały na orzeczenie w niniejszej sprawie kary łącznej poprzez połączenie kar z wyroków SR w Mrągowie w sprawach II K 373/10 i II K 247/12 i kary z wyroku SR w Olsztynie w sprawie II K 1431/12. W każdej bowiem z powyższych spraw orzeczono wobec skazanego kary pozbawienia wolności, zaś w sprawach II K 373/10 i II K 247/12 orzeczono także kary grzywny, a ponadto w czasie rozpoczęcia przez skazanego odbywania kary w sprawie II K 247/12 (tj. w czasie wykonywania tej kary), orzeczono już wobec niego kary za przestępstwa w sprawach II K 373/10 i II K 1431/12, czyli inaczej ujmując żadne z tych przestępstw nie było popełnione w czasie wykonywania kary za którekolwiek z nich.

Inaczej przedstawiała się natomiast kwestia kary z wyroku SR w Szczytnie w sprawie II K 297/15, albowiem przestępstwo, za które wymorzono karę tym wyrokiem, popełnione zostało już po rozpoczęciu odbywania przez skazanego kary z wyroku II K 247/12 .

Poza wyjątkiem określonym w art. 88 k.k. ustawa nie przewiduje reguł co do łączenia kar, na podstawie którejkolwiek z zasad wymiaru kary łącznej. Istnieją trzy zasady wymiaru kary łącznej : zasada kumulacji, asperacji i absorpcji. System kumulacji polega na zwykłym zsumowaniu kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa. System absorpcji polega na tym, że najsurowsza z kar pochłania pozostałe. System asperacji polega na zaostrzeniu najsurowszej z wymierzonych kar. Na tle orzecznictwa Sądu Najwyższego wykształciła się reguła, że zasada absorpcji powinna być stosowana tam, gdzie pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami zachodzi bliski związek podmiotowy i przedmiotowy. Tam gdzie związek ten jest dalszy kara powinna być zbliżona do kumulacji kar. Wymiar kary łącznej powinien różnić się od mechanicznego dodawania kar. Priorytetową zatem zasadą kary łącznej powinna być zasada asperacji, natomiast karą łączną orzekana na zasadzie absorpcji lub kumulacji wyjątkiem.

Orzekając karę łączną, Sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. W ten sposób ustawodawca wskazuje na prewencję indywidualną jako jeden z podstawowych elementów decydujących o surowości represji. Sens zapobiegawczego oddziaływania kary sprowadza się do odstraszenia sprawcy od ponownego wejścia na drogę przestępstwa. Wychowawcze cele kary realizowane są przez kształtowanie postawy sprawcy, do której istoty należy krytyczny stosunek do własnego czynu oraz przestępstwa w ogóle. W konsekwencji chodzi o wychowanie sprawcy na pełnowartościowego członka społeczeństwa. Wskazując natomiast na potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa ustawodawca wskazuje na prewencję generalną jako jedną z ogólnych dyrektyw sądowego wymiaru kary. Chodzi o to, aby fakt wymierzenia kary oddziaływał nie tylko na sprawcę, ale także na innych potencjalnych sprawców przestępstw, których wymierzanie kar (ich wysokość i rodzaj) powinno z jednej strony odstraszyć, z drugiej zaś – kształtować postawy społecznie akceptowane.

W przedmiotowej sprawie pomiędzy przestępstwami skazanego - za które kary połączono w niniejszym wyroku łącznym - istnieje ścisły związek przedmiotowy, bowiem wszystkie występki skierowane były przeciwko temu samemu dobru chronionemu prawem jakim jest mienie, a nadto w sprawach II K 247/12 i II K 1431/12 popełnione zostały w podobny sposób.

Wydając wyrok łączny Sąd ma obowiązek uwzględnić w zakresie wymiaru kary wszystkie te okoliczności, które zaistniały także po wydaniu poprzednich wyroków i które wskazują na przebieg procesu resocjalizacji. Na wymiar kary łącznej w wyroku łącznym poza zasadami określonymi w art. 86 §1 k.k. istotny wpływ ma zachowanie się skazanego w zakładzie karnym czy w środowisku, w którym znajduje się po prawomocnym skazaniu poszczególnymi wyrokami. W tym wypadku zachowanie się skazanego jest poprawne, o czym świadczy opinia o skazanym z dnia 30 września 2015 r. wydana przez dyrektora Aresztu Śledczego w S. (k.19-19v). Z opinii tej wynika, iż skazany w czasie pobytu w warunkach izolacji zachowuje się dobrze, stabilnie, nie ma do niego zastrzeżeń, nie sprawia żadnych problemów wychowawczych. Był pięciokrotnie nagradzany regulaminowo, karany dyscyplinarnie nie był. Do

przełożonych odnosi się regulaminowo, relacje ze współosadzonymi prawidłowe. Aktów agresji czy autoagresji nie stwierdzono. Jest zatrudniony jako pracownik budowlany, z powierzonych obowiązków wywiązuje się bardzo dobrze. Utrzymuje kontakty z rodziną. Karę odbywa w systemie programowego oddziaływania. Wskazano przy tym także, że przed osadzeniem skazany posiadał negatywną opinię w miejscu zamieszkania, często podejmowane wobec niego były interwencje policji w związku z kłótniami rodzinnymi. Ponadto wymieniony w dniu 05.05.2015 r. ubiegał się o udzielenie zezwolenia w trybie art. 141a §1 k.k.w. jednakże dyrektor AŚ odmówił z uwagi na negatywną prognozę kryminologiczno-społeczną. Postępy w procesie resocjalizacji skazanego są umiarkowane.

Z pola widzenia nie może schodzić także fakt, iż skazany przypisanych mu przestępstw dopuścił się z niskich pobudek, wyłącznie z chęci zysku. Trudno też uznać, aby pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami skazanego zachodził bliski związek czasowy – przestępstw przypisanych wyrokami SR w Mrągowie w sprawie II K 373/10 i SR w Olsztynie w sprawie II K 1431/12 dopuścił się on bowiem w odstępie ponad 2 lat. Nadto w ocenie Sądu popełnianie kilku przestępstw oraz rodzaj przestępstwa, za które D. I. skazany został wyrokiem w sprawie SR w Szczytnie II K 297/15 – nie powrócenie z przerwy w odbywaniu kary – świadczy o tym, że skazany jest sprawcą niepoprawnym, który w sposób świadomy lekceważy wyroki Sądów i narusza prawo.

W ocenie Sądu zatem skazany, ze względu na powyższe, wymaga dłuższego okresu resocjalizacyjno-wychowawczego, który kara łączna orzeczona niniejszym wyrokiem łącznym w wymiarze 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności – przy zastosowaniu zasady asperacji – w pełni zapewnia. Sąd orzekł także wobec wymienionego karę łączną 100 stawek dziennych grzywny po 10 zł za stawkę, uwzględniając, że skazany posiada na utrzymaniu żonę i dzieci, a sytuacja materialna jego rodziny jest średnia. Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

Sąd uznał, że tak orzeczone kary łączne pozbawienia wolności i grzywny uwzględniają wszystkie omówione okoliczności, są zgodne z zasadą trafnej reakcji karnej i w sposób właściwy zrealizują swoje funkcje wychowawcze i zapobiegawcze. Społeczeństwo musi mieć zaufanie do systemu wymiaru sprawiedliwości, a odpowiednia reakcja karna w wyroku łącznym na popełnianie wielu przestępstw wpłynie właściwie na kształtowanie postaw społecznych, stanowiąc jednoznaczny sygnał dezaprobaty dla naruszania prawa, zwłaszcza jeśli wiąże się to z wyrządzeniem realnej krzywdy innym osobom.

Na poczet kary łącznej pozbawienia wolności Sąd zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia go wolności w dniach od 20 sierpnia 2013 r. do 14 kwietnia 2014r., jak w pkt II wyroku.

Zgodnie z treścią art. 576 §1 k.p.k. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach, z których kary połączono podlegają odrębnemu wykonaniu.

Ze względu na treść przepisu art. 85 k.k. postępowanie o wyrok łączny co do wyroku Sądu Rejonowego w Szczytnie sygn. akt II K 297/15, wobec braku podstaw do objęcia niniejszym wyrokiem łącznym należało umorzyć.

W wyroku orzeczono o kosztach obrony z urzędu, zasądając na rzecz obrońcy skazanego adw. T. J. kwotę 120 złotych oraz podatek VAT w kwocie 27,60 złotych.

W pkt VI wyroku orzeczono o kosztach sądowych, zwalniając skazanego od ich ponoszenia z uwagi na jego trudną sytuację materialną.